

GWRANDO AR FABANOD SUT GALLWN NI WRANDO?

Mae rhoi “llais” i fabanod yn helpu pawb sy’n gofalu amdanynt i ddeall eu natur unigryw, eu cryfderau a’u hanghenion.

Arsylwi yw’r ffordd hawsaf o wrando ar fabanod, gan ddilyn eu diddordebau a’r ciwiau llafar a dieiriau i’ch helpu i weld y byd trwy eu llygaid nhw.

Gwyllo – gwyllo iaith y corff er mwyn deall sut mae babanod yn teimlo ac yn ymateb i brofiadau

Arsylwi anffurfiol/naturiol

Bod yn ymwybodol a threulio amser yn gwyllo ac yn gwrando ar ddiddordebau’r baban a’r pethau mae’n eu hoffi neu nad yw’n eu hoffi. Bydd sylwi ar eu cyfathrebu a’u ciwiau llafar a dieiriau yn rhoi gwybodaeth i chi am feddyliau a theimladau’r plentyn, sy’n gallu cefnogi’r rhyngweithio â nhw a’u gofal o ddydd i ddydd

- *Gall yr arsylwadau hyn ddigwydd yn y fan a’r lle neu dros gyfnod hirach o amser*
- *Efallai y byddwch am drafod gyda’r bobl eraill sy’n gofalu am y baban er mwyn cefnogi parhad gofal*

Lled-strwythuredig

Meddu ar ffocws penodol neu ddefnyddio rhestr o bropiau arsylwi i adnabod a chofnodi ciwiau dieiriau a iaith y corff

- *Defnyddiwch siart gyfrif i fonitro pa deganau mae’r babanod yn eu dewis neu ym mha ran o’r ystafell maen nhw’n dewis chwarae a sut maen nhw’n ymateb. Bydd hyn yn rhoi gwybodaeth i chi am beth maen nhw’n ei hoffi neu ddim yn ei hoffi*
- *astudio symudiadau – dros gyfnod o ddiwrnod neu wythnos, mapiwch ble a chyda phwy mae’r baban yn dewis chwarae, gan gofnodi seiniau a symudiadau’r baban a’ch ymateb chi iddynt*

Siart Arsylwi

Ymateb wyneb cadarnhaol (gwên ac ati)

Ymateb wyneb negyddol (gwg ac ati)

Hoelio sylw ar y gweithgaredd

Hoelio sylw arnoch chi (cyswllt llygaid)

Agosrwydd atoch (pen yn cyffwrdd; agosáu yn gorfforol atoch)

Archwilio â'r synhwyrau (gwrando, cyffwrdd, arogl)

Symud tuag at y gweithgaredd (y corff neu'r pen)

Symud i ffwrdd o'r gweithgaredd (y corff neu'r pen)

Ymateb sain cadarnhaol (chwerthin, piffian ac ati)

Ymateb sain negyddol (llefain, tuchan ac ati)

Symudiad corfforol cadarnhaol (cicio'r coesau, bownsio ac ati)

Symudiad corfforol negyddol (cicio'r coesau, anesmytho)

*Dyma enghraifft o'r siart arsylwi
a ddefnyddir gan*

Dechrau'n Deg Blaenau Gwent

<https://youtu.be/HB2FypcZdbM>

Dull gweithredu strwythuredig

Mae system Arsylwi Ymddygiad Babanod Newyddanedig (NBO) yn offeryn a luniwyd i helpu rhieni ac ymarferwyr i rannu nodweddion unigryw a chyfareddol baban trwy arsylwi ymddygiad, sef ei iaith. Mae'n rhoi "llais" i'r baban, a chyfle i'r baban ddangos i'r sawl sy'n rhoi gofal pwy ydyw, beth yw ei hoffterau a'i fannau gwan posibl ac ym mha feysydd y gallai fod angen cymorth. Fe'i defnyddir yn aml yn y sector iechyd a chan glinigwyr er mwyn cefnogi a gwella'r berthynas rhwng y rhiant a'r plentyn ifanc. Mae angen derbyn hyfforddiant penodol er mwyn cwblhau'r arsylwadau.

I gael gwybod rhagor <https://www.brazelton.co.uk/>

Sylwch: Y rhai sy'n rhoi gofal sy'n adnabod y plentyn orau; canllaw yw hyn – a dylid ei addasu a'i ddefnyddio i gefnogi pob plentyn unigol. I gael rhagor o wybodaeth ewch i www.childreninwales.org.uk/cy

PLANT YNG NGHYMRU
CHILDREN IN WALES

WWW.CHILDRENINWALES.ORG.UK